

Belangenvereniging van mensen met een persoonsgebonden budget

Postbus 19161 3501 DD Utrecht
Churchillaan 11 3527 GV Utrecht
T(030)231 93 55 F(030)231 49 75
bureau@pgb.nl www.pgb.nl

Vaste Tweede Kamercommissie OCW
Mevr. E.C.E. de Kler
Postbus 20018
2500 EA 'S-GRAVENHAGE

Ons kenmerk
BR140087

Uw kenmerk

Betreft
AO passend onderwijs

Datum
25 juni 2019

Geachte commissieleden,

Op woensdag 26 juni spreekt u met de minister tijdens een algemeen overleg over passend onderwijs. Ieder kind, ongeacht de beperking of aandoening, heeft het recht zich te ontwikkelen op een manier die bij het kind past. Het VN-verdrag Handicap en het VN-verdrag voor kinderrechten zijn daar duidelijk in. Kinderen moeten de kans krijgen om op voet van gelijkheid mee te doen; daar gaat het om. Passend onderwijs biedt in de huidige vorm geen gelijke kansen, en maakt de verschillen tussen kinderen eerder groter dan kleiner. Samen met Balans, Ieder(in), MIND, Ouders & Onderwijs hebben wij u op 21 juni jl. een gezamenlijke brief gestuurd. Ook hebben wij al eerder middels de brief van 15 februari jl. en de informatiebijeenkomst voor Kamerleden van 19 februari jl. uw aandacht gevraagd voor onderstaande punten.

Maatregel 1: Betere financiering van zorg in onderwijstijd voor kinderen met complexe casuïstiek

Deze maatregel heeft veelal betrekking op ernstig meervoudig beperkte (EMB) kinderen die op het speciaal onderwijs zitten en onder de Wet langdurige zorg (Wlz) vallen. De financiering van zorg in onderwijstijd is een ingewikkeld vraagstuk, er ontstaan situaties waarbij zowel de kwaliteit van het onderwijs als de kwaliteit van zorg in het gedrang komen. De kern van de maatregel is het borgen van de kwaliteit van zorg, het creëren van een zo rustig mogelijke leeromgeving, meer duidelijkheid in de regie en verantwoording, het verminderen van de bureaucratie op scholen en het optimaal benutten van de mogelijkheden tot verbetering van de huidige regelgeving door het zorgbudget (tijdens onderwijstijd) over te hevelen naar de school. Scholen geven aan dat dit het eenvoudigste is om vanuit één financieringsvorm te regelen met 1 à 2 zorgaanbieders per school, hierbij zou het persoonsgebonden budget (pgb) uitgesloten worden. Voor een bepaalde groep kan dit zeker werken. Dit geeft rust in de klas wat erg belangrijk is, maar daarnaast is maatwerk om tot ontwikkeling/leren te kunnen komen ook noodzakelijk.

Daarbij speelt ook dat het voor een groep kinderen van belang is dat er een vaste zorgverlener in de nabijheid van het kind is. Door te werken met 1 à 2 zorgaanbieders per school zullen deze kinderen mogelijk uitvallen, doordat voor hen passende zorg ontbreekt. Ook voor hen moet keuzevrijheid voor een zorgverlener en financieringsvorm mogelijk blijven.

Het komt ook regelmatig voor dat kinderen niet altijd volledige dagen op school aanwezig kunnen zijn door vermoeidheid, onrust of door ziekte. Deze noodzakelijke zorg en of ondersteuning kan thuis niet plaatsvinden, omdat het budget dat daarmee gemoeid is reeds voor de schooltijd wordt ingezet ook al is het kind niet op school. Hoe kan de zorg en of ondersteuning dan alsnog thuis geleverd worden en hoe kan voor deze wisselende uren dan toch een pgb verstrekt worden om dit thuis te organiseren. Om de bureaucratie/regeldruk te verminderen wil men werken met 'afpraak is realisatie' voor de declaratie en verantwoording van zorggelden onder schooltijd. Het moet transparant en duidelijk zijn dat het individuele kind wel de zorg en of ondersteuning ontvangt dat het nodig heeft op school. Wij zijn van mening dat er daarom wel degelijk controle zou moeten zijn of de zorg daadwerkelijk geleverd is en dat budget/zorg overgeheveld wordt als het kind thuis zorg ontvangt tijdens onderwijstijd.

>>Wij verzoeken u de minister te vragen om maatwerk mogelijk te houden voor diegene waarvoor deze maatregel onvoldoende oplossing biedt. Daarnaast moet keuzevrijheid voor een zorgverlener en pgb voor de zorg thuis geborgd blijven, ook al is zorg tijdens onderwijstijd via de maatregel wel passend.

Maatregel 8: Arrangementen voor kinderen die niet naar volledig onderwijs kunnen groeien

Uit de eerste evaluatie van de Jeugdwet komt naar voren dat in veel gemeenten een goede verbinding tussen jeugdhulp en onderwijs ontbreekt. Ook uit de evaluatie passend onderwijs blijkt dat leraren onvoldoende ondersteund worden door specialisten. Sommige kinderen krijgen daardoor op school niet (tijdig) de ondersteuning en zorg die zij nodig hebben. Anderen gaan zelfs helemaal niet naar school, terwijl dat wel (deels) zou kunnen. Daarnaast is er ook een grote groep kinderen die zich zeker kunnen ontwikkelen maar niet maar niet volledig naar onderwijs toe kunnen groeien. Deze kinderen zijn afhankelijk van maatwerk door middel van onderwijs- zorgarrangementen. Echter, de realisatie van werkelijk maatwerk blijft in grote mate uit. Extra ondersteuning in de vorm van ambulante begeleiding kan hier een oplossing bieden.

Wij zien constructieve initiatieven ontstaan waarbij het wel lukt dat kinderen zich kunnen ontwikkelen. Er zou meer naar dit soort mogelijkheden gekeken moeten worden. Helaas zien we dat veel van dit soort initiatieven weer stopgezet worden door de inspectie, terwijl kinderen hier juist wel tot ontwikkeling kunnen komen, dat bij vele scholen zelf niet is gelukt voor deze kinderen. Op verzoek van OPaZ onderzocht Movisie welke initiatieven er zijn voor kinderen en jongeren die niet naar school gaan. Ook de afgelopen maanden zien we dat initiatieven worden gesloten zoals Arcato in Rotterdam en Live in Leiden, deze staan ook beschreven in het onderzoek van Movisie (zie bijlagen). Er worden bijvoorbeeld dezelfde kwaliteitseisen gesteld aan deze initiatieven die voor onderwijsinstellingen gelden, wat voor hen onmogelijk is. Moeten we niet elke kans benutten om talenten te laten groeien.

>>Wij verzoeken u de minister te vragen passende onderwijs-zorgarrangementen mogelijk te maken, ook als een kind (tijdelijk) op een andere locatie dan school onderwijs zou moeten volgen, desnoods via een experimenteerartikel. Dit zou ook na 18 jaar moeten doorlopen, zodat de ontwikkeling dan ook door kan blijven gaan. Ontwikkeling is essentieel voor de kwaliteit van leven.

>>Per Saldo roept op het belang van het kind centraal te stellen. Durf 'out of the box' te denken en maak individueel maatwerk mogelijk. Verplicht kinderen niet om vijf dagen per week volledig naar school te gaan als blijkt dat ze dit niet aankunnen. Nu worden kinderen uitgesloten van onderwijs, dat kan niet de bedoeling zijn.

Tot slot

Heeft u naar aanleiding van deze brief nog nadere vragen dan kunt u contact opnemen met Aline Molenaar of Jacqueline Gomes van Per Saldo.

Met vriendelijke groet,

Aline Molenaar

Directeur Per Saldo